

lok 27

Kultur- og kirkedep.	
Saksnr. 200800086	Dato 24.3.09
Kode: KI-212	Beh.....

Pilegrimsprosjektet "På livets vei"
Kultur- og vitenskapsdepartementet
Postboks 8030 Dep.
0030 Oslo

Dato: 16. mars 2009

Besøksadresse:
Direkte: 38 14 15 58

UTREDNINGEN "PÅ LIVETS VEI" – NASJONALT UTVIKLINGSPROSJEKT OM PILEGRIMSVIRKSOMHET

Institutt for religion, filosofi og historie ved Universitetet i Agder viser til utredningen "På livets vei", og vil med dette signalisere vår interesse for prosjektet.

Instituttet registrerer med tilfredshet at det også foreslås en faglig og forskningsmessig innsats som ledd i en nasjonal strategi for å utvikle pilegrimsvirksomheten i Norge. I den forbindelse vil vi peke på at dette vil være faglige oppgaver som passer svært godt til vårt institutts faglige profil og kompetanse. Instituttet har kompetanse på høyeste nivå innenfor systematisk teologi, religionssosiologi og historie, og har veilednings- og godkjenningsfullmakter til og med doktorgradsnivå.

En av instituttets ansatte, Harald Olsen, har i en årrekke levert faglige bidrag til den voksende norske pilegrimsbevegelsen (se vedlegg). Han har også gode kontakter inn i denne bevegelsen, og er bl.a. etter Nordisk pilegrimstreff i Oslo 30/1-1/2-09 valgt inn i en nordisk arbeidsgruppe som skal foreslå temaer for faglig fordypning på feltet.

Harald Olsen arbeider for tiden med et prosjekt som har tema "Hellig sted og hellig vandring". Det har karakter av en historisk/teoretisk kartlegging av det som gjennom hele pilegrimsbevegelsens historie har vært det dynamiske elementet, nemlig spenningen mellom valfartsmålets attraktivitet og vandringen som mål i seg selv. Olsen vil bl.a. anvende moderne stedsteori, slik den i de senere år har vokst fram innenfor fag som filosofi, religionsvitenskap og arkitekturteori, til å tolke valfartsmålenes funksjon som helligsteder og deres attraksjonsverdi.

Det er viktig å supplere et slikt prosjekt med en mer empirisk undersøkelse av hvilken betydning valfartsmålet og vandringen i seg selv har for dagens norske pilegrimer. Vi vet lite konkret om hvem som deltar i pilegrimsvandring, og hvorfor de gjør det. Det er for eksempel et åpent spørsmål i hvilken grad deltakerne oppfatter seg som deltakere i et kirkelig tiltak, og i hvilken grad de er inspirert av alternativ religiøsitet. I fagdebatten er begge tolkninger representert, men vi vet for lite konkret i Norge. Derimot fins det en omfattende internasjonal religionssosiologisk og religionsvitenskapelig forskning på pilegrimsferder som kan danne bakteppe for en norsk studie. En slik undersøkelse vil egne seg godt for et doktorgradsprosjekt. Vi vil derfor konkret foreslå at et 3-årig doktorgradsstipend blir lagt til vårt institutt, som har et svært relevant doktorgradsprogram kalt "Religion, etikk og samfunn", med for tiden ni phd-studenter. I dette programmet inngår religionssosiologiske studier og avhandlinger, og vi kan nevne at vårt fagmiljø nå er det eneste fagmiljø i Norden som har tilsatt to professorer i religionssosiologi, Ole Riis og Pål Repstad.

Instituttet har gode faglige kontakter med Kirkeforskning, som medlem av denne forskningsstiftelsens nettverk og fordi Pål Repstad har en bistilling som professor II der. Vi har også nær kontakt med andre relevante vitenskapelige miljøer, nasjonalt og internasjonalt. Dermed vil vi kunne sørge for at en doktorgradsstipendiat i dette emnet vil bli sikret god veiledning og bli integrert i et stimulerende og utfordrende faglig nettverk.

Årstein Justnes
Instituttleder

Pål Repstad
Forskningskoordinator

Kopi: Kirkeforskning
Vedlegg: Harald Olsens faglige bidrag på pilgrimsfeltet